

Protokół bezpieczeństwa ABU dla pracowników migrujących dotyczący koronawirusa

Wersja z 29 grudnia 2020 r.

Na czym koncentruje się protokół oraz jaki cel mu przyświeca?

ABU pragnie zapewnić pracownikom migrującym bezpieczne mieszkanie, pracę, podróżowanie, a także dostęp do opieki zdrowotnej w Holandii również podczas różnych etapów kryzysu związanego z koronawirusem. Jest to istotne dla samych pracowników migrujących, dla bezpieczeństwa nas wszystkich oraz dla utrzymania pracy w kluczowych sektorach.

Celem niniejszego protokołu jest dostarczenie wytycznych w tym zakresie. Punktem wyjścia dla tego protokołu są aktualne zalecenia i środki holenderskiego Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego i Środowiska (RIVM) oraz władz centralnych.

W miarę możliwości wskazana jest praca zdalna. Natomiast większość pracowników migrujących nie ma takiej możliwości i z tego powodu protokół opisuje sytuacje, które obejmują pracę na miejscu, dojazdy do i z pracy oraz wspólne zakwaterowanie. Logiczne wydaje się, że oprócz tematów omawianych w tym protokole, wobec pracowników migrujących zastosowanie mają również ogólne zalecenia RIVM oraz rządu centralnego, odnoszące się m.in. do zasad higieny i w miarę możliwości zachowywania odstępów 1,5 metra.

Dla kogo przeznaczony jest protokół?

Protokół ma na celu dostarczenie użytecznych wytycznych zarówno agencjom pracy tymczasowej i pracownikom migrującym, jak również innym ogniwom tego łańcucha tj. pracodawcom-użytkownikom, podmiotom odpowiedzialnym za zakwaterowanie oraz lokalnym władzom. Dodatkowy i wykraczający poza dany sektor protokół jest potrzebny ze względu na szczególne kwestie istotne dla pracowników migrujących tj. wspólne zakwaterowanie, dojazdy do i z pracy, praca przeważnie na terenie zakładu, gdzie spotyka się i pracuje wiele osób oraz podróżowanie do i z kraju pochodzenia. Ponadto nie wszyscy pracownicy migrujący posługują się językiem niderlandzkim, a istotne jest, by byli świadomi obowiązujących wytycznych.

W jaki sposób powstał protokół?

Podstawę merytoryczną niniejszego protokołu stanowią obowiązujące środki i wytyczne rządu centralnego i RIVM. Tam, gdzie jest to konieczne i pożądanym, stosujemy uzupełniające wytyczne, które zapewniają dodatkowe gwarancje bezpieczeństwa i zabezpieczenia. Treść protokołu została zweryfikowana przez RIVM pod kątem kluczowych aspektów bezpieczeństwa.

ABU czuje się odpowiedzialne, aby zaproponować przejrzyste zasady dotyczące bezpiecznej pracy, zakwaterowania, transportu i opieki zdrowotnej przez wzgląd na bezpieczeństwo pracowników migrujących oraz wytyczne, które są niezbędne dla nich oraz ich pracodawców w kwestii zachowania bezpieczeństwa oraz społecznego uznania dla często istotnej pracy, którą wykonują w Holandii. ABU wzywa wszystkie zaangażowane strony do współpracy w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracowników migrujących przy użyciu sprawdzonych wytycznych.

Niniejszy protokół składa się z czterech tematów: bezpieczna praca, bezpieczne zakwaterowanie, bezpieczny transport oraz bezpieczna opieka zdrowotna. Protokół ten może zostać zmodyfikowany w wyniku doświadczeń zdobytych w praktyce oraz nowych obserwacji lub decyzji rządu centralnego.

Bezpieczna praca

Pracodawca i pracownicy migrujący wspólnie ponoszą odpowiedzialność za bezpieczną sytuację w pracy. Polega ona na dobrych praktykach zatrudnienia i wykonywania prac. Pracownicy migrujący, którzy wykonują zawody lub są zatrudnieni w sektorze o kluczowym znaczeniu, są zaangażowani w najważniejsze działania, których potrzebujemy, aby utrzymać funkcjonowanie społeczeństwa.

Wytyczna	Osoba odpowiedzialna
Odnośnie do każdego pracownika miejsce pracy musi spełniać zalecenia RIVM oraz wytyczne BHP ¹ . Pracownikowi migrującemu zapewnione jest bezpieczne i higieniczne środowisko pracy, a ponadto pełne zastosowanie ma protokół sektorowy.	Pracodawca-użytkownik, pracodawca
Pracownicy migrujący, pracodawcy-użytkownicy oraz pracodawcy przestrzegają zasad związanych z obowiązkiem noszenia maseczek ² .	Pracodawca-użytkownik, pracodawca, pracownik
Każdemu pracownikowi migrującemu jest przydzielony jeden jasno określony punkt kontaktowy związany z koronawirusem, do którego może kierować pytania, uzyskać oraz przekazać informacje.	Pracodawca-użytkownik, pracodawca
Pracodawcy odgrywają aktywną rolę w kwestii zwracania uwagi na obowiązujące w Holandii środki zapobiegawcze. Zasady są widoczne przy wejściu do firmy i są powtarzane wewnątrz. Pod uwagę brani są pracownicy, którzy nie mówią po niderlandzku. Regularnie przeprowadzane są kontrole w celu upewnienia się, że wszyscy pracownicy migrujący są zaznajomieni z zasadami. Pracownicy migrujący zwracają się do swojego punktu kontaktowego związanego z koronawirusem, jeśli istnieją jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie do wytycznych.	Pracodawca-użytkownik, pracodawca, pracownik
Szczególną uwagę zwraca się na grupy pracowników migrujących, którzy ponownie lub pierwszy raz przyjeżdżają do Holandii. Ścisłe monitorowane jest ich zdrowie oraz ewentualne środki związane z kwarantanną, które mają zastosowanie wobec ich kraju pochodzenia. Pracodawcy, wynajmujący i pracownicy migrujący stosują się do obowiązujących zaleceń dotyczących kwarantanny domowej ³ . Podróżującym z obszarów objętych kodem pomarańczowym lub czerwonym ze względu na rozprzestrzenianie się koronawirusa usilnie zaleca się po powrocie do Holandii pozostanie na dziesięciodniowej kwarantannie domowej. Dotyczy to podróżujących z krajów objętych kodem pomarańczowym/czerwonym ze względu na koronawirusa zarówno w Europie, jak i poza nią ⁴ .	Pracodawca-użytkownik, pracodawca, pracownik
Od osób pracujących w zawodach kontaktowych, oczekuje się przestrzegania dodatkowych przepisów dotyczących zawodów kontaktowych ⁵ .	Pracownik
Pracownicy migrujący powinni możliwie najlepiej dbać o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz swoich współpracowników.	Pracownik
Pracownicy migrujący przestrzegają następujących wytycznych: W przypadku zarażenia koronawirusem, może minąć od dwóch do dziesięciu dni zanim pojawią się dolegliwości takie jak kaszel lub duszności. Możliwe jest również rozprzestrzenianie wirusa Covid-19 bez typowych dla niego dolegliwości. Aby tego uniknąć, należy w pewnych sytuacjach pozostawać w domu i nie przyjmować gości. Kwarantanna domowa ma miejsce, gdy: <ul style="list-style-type: none"> • u danej osoby pojawiły się dolegliwości typowe dla koronawirusa⁶, • u danej osoby wykryto koronawirusa⁷, 	Pracownik

1 <https://www.rivm.nl/> i <https://www.arboportaal.nl/>

2 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes>

3 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-op-vakantie-gaan/in-thuisquarantaine-bij-aankomst-in-nederland>

4 <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2020/09/11/tk-uitzonderingscategorieen-eu-inreisverbod-en-thuisquarantaine/tk-uitzonderingscategorieen-eu-inreisverbod-en-thuisquarantaine.pdf>

5 <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen>

6 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/gezondheid>

7 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/gezondheidsadviezen>

<ul style="list-style-type: none"> • współlokator danej osoby cierpi na poważne dolegliwości typowe dla koronawirusa (gorączka i/lub duszności), • u współlokatora danej osoby wykryto koronawirusa, • dana osoba miała bliski kontakt z osobą, u której wykryto koronawirusa. Oznacza to, że znajdowała się ona w pobliżu osoby, u której wykryto koronawirusa (przez co najmniej 15 minut w odległości mniejszej niż 1,5 metra); • dana osoba otrzymała powiadomienie z aplikacji CoronaMelder. 	
---	--

Bezpieczne zakwaterowanie

Wielu pracowników migrujących mieszka razem w mieszkaniu zapewnionym przez pracodawcę. Głównym problemem w tym zakresie jest brak lokali o dobrym standardzie. Dlatego też, między innymi, ważne jest, aby ośrodki wakacyjne pozostały otwarte dla pracowników imigracyjnych. Jeśli dana osoba pracuje w Holandii, ale mieszka poza jej granicami, w kwestii sytuacji mieszkaniowej zastosowanie mają wytyczne kraju zamieszkania.

Wytyczna	Osoba odpowiedzialna
Należy ograniczyć liczbę mieszkańców na dom oraz, w miarę możliwości, dążyć do tego, aby skład mieszkańców danego domu nie ulegał zmianie.	Wynajmujący, pracodawca
Wynajmujący i mieszkańcy wspólnie dbają o optymalną higienę. W wielu przypadkach właściciel mieszkania jest odpowiedzialny za sprzątanie, a mieszkańcy przyczyniają się do tego w jak największym stopniu, przestrzegając wytycznych RIVM. We współdzielonych mieszkaniach klamki, balustrady i inne uchwyty są regularnie czyszczone. Szczególną uwagę zwraca się na pomieszczenia wspólne, takie jak łazienka, toaleta, kuchnia i pokój dzienny.	Wynajmujący, pracodawca, mieszkaniac
Pracodawcy i wynajmujący nie wypowiadają mieszkania chorym pracownikom migrującym. Wspólnym obowiązkiem wynajmujących, pracodawców i władz jest zapobieganie sytuacjom, w których pracownicy migrujący, którzy zachorują lub których praca zostanie wstrzymana, stają się bezdomni. Osoby pozbawione lokalu mieszkalnego mogą w nagłych przypadkach uzyskać pomoc w centrum administracji gminy, gdzie powinny się zgłosić do działu zajmującego się przyznawaniem tymczasowego zakwaterowania. Pracownicy odpowiedniego działu w centrum administracji gminy sprawdzają, czy dana osoba spełnia warunki uprawniające do korzystania z tymczasowego zakwaterowania.	Wynajmujący, pracodawca, administracja państwowa
Pracownicy migrujący dzielą sypialnię z maksymalnie jedną osobą. Tam, gdzie to możliwe i pożądane, każdy pracownik migrujący ma swoją własną sypialnię ⁸ .	Wynajmujący, pracodawca
Jeśli pracodawca udostępni pracownikowi migrującemu zakwaterowanie, przekazuje mu informacje o obowiązujących wytycznych RIVM oraz władz centralnych w jego rodzimym języku. Obowiązujące środki są dostępne w miejscu zakwaterowania. ⁹	Wynajmujący, pracodawca
Jeżeli pracownik migrujący we własnym zakresie organizuje swoje zakwaterowanie to razem z wynajmującym jest odpowiedzialny za przestrzeganie wytycznych RIVM oraz środków rządu centralnego.	Wynajmujący, mieszkaniac
Szczególną uwagę zwraca się na grupy pracowników migrujących, którzy ponownie lub pierwszy raz przyjeżdżają do Holandii. Ścisłe monitorowane jest ich zdrowie oraz ewentualne środki związane z kwarantanną, które mają zastosowanie wobec ich kraju pochodzenia.	Wynajmujący, pracodawca, mieszkaniac

⁸ Krajowy niedobór od 120 000 do 150 000 łóżek certyfikowanych dla pracowników migrujących (luty 2019, źródło: SNF i Centrum Ekspertyz Flexwonen) rzadko umożliwia w normalnych warunkach oferowanie pracownikom własnych sypialni. Ewentualne środki dotyczące osobnych sypialni dla pracowników migrujących w czasach koronawirusa nieodwołalnie prowadzą do nałożenia wyższych cen wynajmu przez podmioty oferujące zakwaterowanie, wyższego czynszu dla pracowników migrujących, większego niedoboru mieszkań dla tej grupy, a zatem większej liczby pracowników migrujących będących na łasce kaprysów rynku mieszkaniowego. ABU uważa to za wysoce niepożądane ze społecznego punktu widzenia i od lat opowiada się za rozwiązaniem strukturalnym wspieranym m.in. przez Stowarzyszenie na rzecz Pracy (Stichting van de Arbeid). Mowa tu o większej ofercie mieszkaniowej dla pracowników migrujących, a tym samym lepszej jakości i niższych kosztach. Zob. <https://www.stvda.nl/nl/publicaties/huisvesting-arbeidsmigranten-brief-ministers>.

⁹ Zobacz materiały informacyjne rządu centralnego:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/03/14/coronavirus-communicatiemiddelen-preventie-en-publieksvragen-anderstalg>

<p>Pracodawcy, wynajmujący i pracownicy migrujący stosują się do obowiązujących zaleceń dotyczących kwarantanny domowej¹⁰. Podróżującym z obszarów objętych kodem pomarańczowym lub czerwonym ze względu na rozprzestrzenianie się koronawirusa usilnie zaleca się po powrocie do Holandii pozostanie na dziesięciodniowej kwarantannie domowej. Dotyczy to podróżujących z krajów objętych kodem pomarańczowym/czerwonym ze względu na koronawirusa zarówno w Europie, jak i poza nią¹¹.</p>	
<p>Pracownicy migrujący przestrzegają następujących wytycznych w miejscu zakwaterowania:</p> <p>W przypadku zarażenia koronawirusem, może minąć od dwóch do dziesięciu dni zanim pojawią się dolegliwości takie jak kaszel lub duszności. Możliwe jest również rozprzestrzenianie wirusa Covid-19 bez typowych dla niego dolegliwości. Aby tego uniknąć, należy w pewnych sytuacjach pozostawać w domu i nie przyjmować gości. Kwarantanna domowa ma miejsce, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • u danej osoby pojawiły się dolegliwości typowe dla koronawirusa¹², • u danej osoby wykryto koronawirusa¹³, • współlokator danej osoby cierpi na poważne dolegliwości typowe dla koronawirusa (gorączka i/lub duszności), • u współlokatora danej osoby wykryto koronawirusa, • dana osoba miała bliski kontakt z osobą, u której wykryto koronawirusa. Oznacza to, że znajdowała się ona w pobliżu osoby, u której wykryto koronawirusa (przez co najmniej 15 minut w odległości mniejszej niż 1,5 metra); • dana osoba otrzymała powiadomienie z aplikacji CoronaMelder. 	<p>Mieszkaniec</p>
<p>Wynajmujący i pracodawcy umożliwiają pracownikom migrującym wynajem zakwaterowania na co najmniej pięć kolejnych nocy w przypadku przedwczesnej utraty zatrudnienia. Jeśli zakwaterowanie jest dostępne, można pozytywnie odstąpić od tej zasady i pozwolić pracownikom migrującym na dłuższy pobyt.</p>	<p>Wynajmujący, pracodawca</p>
<p>W przypadku lokalnego i regionalnego deficytu mieszkań dla pracowników migrujących pracodawcy-użytkownicy, pracodawcy i wynajmujący zwracają się z prośbą do gmin i/lub prowincji o współpracę w celu zapewnienia pracownikom migrującym bezpieczeństwa oraz przyspieszonej realizacji zakwaterowania dla tej grupy.</p>	<p>Pracodawca-użytkownik, pracodawca, wynajmujący</p>
<p>Pracodawca i wynajmujący prowadzą ewidencję zawierającą imię i nazwisko, numer telefonu, adres e-mail, adres zamieszkania oraz dane pracodawcy-użytkownika pracownika migrującego. Dane te są udostępniane Gminnej Służbie Zdrowia (GGD) zgodnie z holenderską Ustawą o ochronie danych osobowych (AVG) w przypadku, gdy konieczne jest podjęcie przez nią działań.</p>	<p>Pracodawca, wynajmujący</p>
<p>W przypadku zarażenia innej osoby w gospodarstwie domowym, poinformowane zostaje GGD, które może wydać zalecenia lub przeprowadzić testy. W tym celu umożliwiona jest komunikacja pomiędzy pracownikami migrującymi a pracownikami GGD, na przykład za pośrednictwem punktu kontaktowego do spraw koronawirusa.</p>	<p>Wynajmujący, pracodawca</p>

10 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-op-vakantie-gaan/in-thuisquarantaine-bij-aankomst-in-nederland>

11 <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2020/09/11/tk-uitzonderingscategorieen-eu-inreisverbod-en-thuisquarantaine/tk-uitzonderingscategorieen-eu-inreisverbod-en-thuisquarantaine.pdf>

12 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/gezondheid>

13 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/gezondheidsadviezen>

Bezpieczny transport

Ponieważ w kwestii dojazdu do i z pracy wielu pracowników migrujących jest uzależnionych od transportu grupowego zapewnianego przez pracodawcę, ważne jest, aby dla pracodawców, pracowników i samego egzekwowania przepisów istniały przejrzyste zasady. Ogólne wytyczne obowiązujące od 1 lipca zapewniają tę przejrzystość, a ponadto także równe traktowanie pracowników migrujących i obywateli Holandii, w tym grup osób znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej. Oprócz tych ogólnych wytycznych, sformułowano poniżej dodatkowe środki.

Wytyczna	Osoba odpowiedzialna
<p>W przypadku podróży samochodem z osobami, które nie należą do jednego gospodarstwa domowego, poza kierowcą w samochodzie mogą przebywać maksymalnie 2 osoby. Ograniczenie to nie obowiązuje, w przypadku podróżowania z osobami z tego samego gospodarstwa domowego.</p> <p>To, czy należy zakładać maseczkę ochronną podczas jazdy samochodem zależy od sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • należy założyć maseczkę: podczas podróży z osobami, które nie należą do tego samego gospodarstwa domowego; • nie trzeba zakładać maseczki: podczas podróży z osobami, które należą do tego samego gospodarstwa domowego¹⁴. 	Pracodawca, pracownik
<p>Poniższe zasady mają zastosowanie do transportu w busach firmowych oraz autokarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie badania lekarskiego przed podróżą; • obowiązek noszenia maseczki ochronnej przez każdego pasażera; • maseczka ochronna nie jest wymagana, jeśli podróżuje tylko jeden pasażer; • w busach firmowych i autokarach nie obowiązuje ograniczenie ilości pasażerów¹⁵. 	Pracodawca, pracownik
<p>Wszyscy podróżujący z obszaru wysokiego ryzyka na terenie UE/Schengen podróżujący do Holandii samolotem, statkiem, międzynarodowym pociągiem lub międzynarodowym autobusem na odległość ponad 30 km od granicy muszą przedstawić negatywny wynik testu na obecność COVID-19. Badanie to musi zostać wykonane nie wcześniej niż 72 godziny przed przybyciem do Holandii. Obowiązek ten dotyczy wyłącznie transportu publicznego. Nie dotyczy to prywatnego transportu autobusowego, takiego jak autokary. W przypadku podróżujących wjeżdżających do Holandii samochodem nie jest wymagany negatywny wynik testu.</p> <p>Wynik testu musi być sporządzony w języku angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim lub niderlandzkim. Zostanie w nim sprawdzonych 5 elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodzaj badania: musi to być test molekularny PCR oraz test na obecność Sars-Cov-2/COVID-19. Żaden inny rodzaj testu, w tym szybki test, nie zostanie uznany. - Wynik badania: musi on być negatywny (lub niewykryty). - Imię i nazwisko: zgodnie z paszportem. - Data i godzina przystąpienia do badania: musi ono zostać wykonane maksymalnie 72 godziny przed przybyciem do Holandii. - Dane instytutu lub laboratorium, które przeprowadziło badanie. <p>Podróżujący z terenów UE/Schengen muszą przedstawić wyłącznie wynik testu. Nie muszą oni przedstawiać podpisanego przez siebie oświadczenia, które podróżujący spoza UE/Schengen muszą być w stanie okazać po przybyciu do Holandii.¹⁶</p>	Pracodawca, pracownik

¹⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/verkeer-en-openbaar-vervoer/vervoer-met-auto-taxi-personenbusje-of-touringcar>

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/verkeer-en-openbaar-vervoer/vervoer-met-auto-taxi-personenbusje-of-touringcar>

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-vakantie/negatieve-covid-19-testuitslag-aankomst-nederland/negatieve-testuitslag-binnen-eu-en-schengen>

Należy zadbać o dodatkową wentylację w środku transportu na przykład poprzez otwarcie okna przy ładnej pogodzie lub przy pomocy systemu wentylacyjnego.	Pracodawca, pracownik
Należy zadbać o optymalną higienę poprzez dodatkowe czyszczenie elementów sterujących (kierownicy, dźwigni zmiany biegów, uchwyty drzwi, ekranu dotykowego itp.) oraz regularne sprzątanie.	Pracodawca, pracownik
Jeśli pracownik migrujący zachoruje w miejscu pracy, nie może być przywieziony do domu transportem grupowym. Jeśli za transport odpowiedzialny jest pracodawca, dotyczy to również transportu zastępczego.	Pracodawca
Należy upewnić się, że nie wszystkie grupy pracowników migrujących przybywają do miejsca pracy w tym samym czasie. Jest to możliwe po ustaleniu różnych godzin rozpoczęcia pracy lub zadbaniu o odpowiednią przerwę pomiędzy przyjeżdżającymi busami. Po przybyciu na miejsce pracy musi być wystarczająco dużo miejsca, aby możliwe było utrzymanie odległości 1,5 metra. Przy bramkach wejściowych znajdują się oznaczenia 1,5 metra odległości oraz są wyznaczone trasy przejścia. Należy zapewnić maksymalną higienę przy wejściu.	Pracodawca-użytkownik, pracodawca, pracownik
W przypadku transportu do Holandii należy określić, jakie przepisy mają zastosowanie w kwestii mobilności w UE w krajach pochodzenia, tranzytowych i kraju przyjmującym. Należy zapewnić bezpieczne warunki podróży z kraju pochodzenia do Holandii i na odwrót, zgodnie z wytycznymi RIVM i środkami podjętymi przez rząd centralny. Należy zapewnić dobrą komunikację odnośnie do przejść granicznych dla pracowników migrujących, którzy muszą przekroczyć granicę w celu dojazdu do i z pracy.	Organizator transportu do Holandii
W pewnych warunkach w pojazdach można stosować osłony z tworzywa sztucznego. W tym przypadku należy stosować się do rad RDW i holenderskiego Ministerstwa Infrastruktury i Gospodarki Wodnej. ¹⁷	Pracodawca

Bezpieczna opieka zdrowotna

Pracownicy migrujący powinni wiedzieć, jak uzyskać dostęp do opieki zdrowotnej, jeśli zachorują. Z układu zbiorowego pracy (CAO) wynika, że pracodawca informuje pracownika migrującego o obowiązku wykupienia ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto pracodawca ma obowiązek zaoferować pracownikowi migrującemu ubezpieczenie zdrowotne, jednak pracownik nie ma obowiązku przyjęcia oferty. Jeśli pracownik migrujący przyjmie propozycję ubezpieczenia zdrowotnego, może on upoważnić agencję pracy tymczasowej do opłacania w jego imieniu składek nominalnych na rzecz zakładu ubezpieczeń¹⁸.

Wytyczna	Osoba odpowiedzialna
Pracownicy migrujący mogą ubiegać się o europejską kartę zdrowia (EKUZ) jeszcze we własnym kraju. Tę kartę zdrowia należy zawsze zabierać ze sobą podczas podróży pracownika migrującego do innego państwa członkowskiego.	Pracownik
Każdy pracownik migrujący musi być ubezpieczony i przede wszystkim on sam jest za to odpowiedzialny. W przypadku gdy pracodawca odpowiada za wystąpienie o ubezpieczenie zdrowotne, jest on również odpowiedzialny za podanie numeru polisy, warunków polisy i udostępnienie (cyfrowej) karty ubezpieczenia zdrowotnego ¹⁹ , gdy tylko jest ona dostępna.	Pracownik, pracodawca

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-vakantie/negatieve-covid-19-testuitslag-aankomst-nederland>

¹⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2020/06/17/advies-gebruik-afschermingen-in-personenautos>

¹⁸Układ Zbiorowy Pracy (CAO) dla Pracowników Tymczasowych na lata 2019-2021 artykuł 36 ustęp 11 i 12.

¹⁹ Numer polisy jest zazwyczaj znany nie później niż trzy dni po rejestracji. Karty ubezpieczenia zdrowotnego są zazwyczaj wydawane przez ubezpieczyciela nie później niż trzy tygodnie po rejestracji. Niektóre towarzystwa ubezpieczeniowe zdecydowały się na wydawanie cyfrowej karty ubezpieczenia zdrowotnego, która jest powiązana z rejestracją u danego ubezpieczyciela. Ta karta oraz polisa świadczą o posiadaniu ubezpieczenia zdrowotnego. Posiadanie karty ubezpieczenia zdrowotnego nie jest jednak konieczne do uzyskania opieki medycznej w szpitalu. Każdy szpital w Holandii sprawdza online za pomocą aplikacji „kontrola prawa ubezpieczeniowego”, czy dana osoba ma ubezpieczenie zdrowotne. W wielu przypadkach pracownicy migrujący otrzymują bezpośredni dostęp do portalu ubezpieczyciela, co daje im szybki dostęp do niezbędnych danych.

Strona, która zapewnia pracownikom migrującym zakwaterowanie, dba również o możliwość udania się pracowników do lekarza, pozostając w kontakcie z pobliskimi przychodniami lekarskimi.	Wynajmujący, pracodawca
Pracodawcy muszą przekazać pracownikom migrujących w ich języku ojczystym dane kontaktowe lekarza ogólnego i firmy ubezpieczeniowej, dane GGD i instrukcje RIVM.	Pracodawca
W przypadku zarażenia innej osoby w gospodarstwie domowym, poinformowane zostaje GGD, które może wydać zalecenia lub przeprowadzić testy. W tym celu umożliwiona jest komunikacja pomiędzy pracownikami migrującymi a pracownikami GGD, na przykład za pośrednictwem punktu kontaktowego do spraw koronawirusa.	Wynajmujący, pracodawca